

Kahden tutkinnon opinnot -opas

Kajaanin lukio

2022–2023

KAJAANIN LUKIO

Vuorikatu 2

87100 KAJAANI

kanslia 044 7970 822

www.kajaaninlukio.fi

sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kajaaninlukio.fi

Jaana Leinonen

rehtori

puh. 044 7101 201

Kaisa Polvinen

apulaisrehtori

puh. 044 7101 204

Anna Pietiläinen

opinto-ohjaaja

Sirpa Haataja

toimistosihteer

puh. 044 7970 822

Sisällys

1. Oppilaitoksen henkilöstö, tehtävät ja yhteystiedot.....	4
2. Aikatauluja.....	5
3. Opiskelu lukiossa.....	7
4. Opiskeltavat lukiokurssit kahden tutkinnon opinnoissa.....	8
5. Arviointi.....	10
6. Opiskeluohjeita.....	11
7. Ylioppilastutkinto.....	14
8. Järjestyssääntö.....	17
9. Kajaanin lukion oppimateriaalit lv. 2022-2023.....	18

1. Oppilaitoksen henkilöstö, tehtävät ja yhteystiedot

1.1. Rehtori, apulaisrehtorit ja opettajat

Kaikilla opettajilla on sähköpostiosoite muodossa:

etunimi.sukunimi@kajaaninlukio.fi

nimi (nimilyhenne)

Leinonen Jaana (LEJ)
Polvinen Kaisa (POK)

tehtävä/opetettava aine

rehtori, äidinkieli ja kirjallisuus, ranska
apulaisrehtori, historia, yhteiskuntaoppi, psykologia

Anttila Marja-Leena (ANM)
Backman Hannu (BAH)
Heikkilä Johanna (HEJ)
Holopainen Sonja (HOS)
Hoppa Niilo (HON)
Juntunen Anne-Marie (JUA)
Kempainen Mika (KEM)
Kempainen Satu (KSK)
Kontio Marjo (KOM)
Kupiainen Saara (KSA)
Lankinen Tuula (LAT)
Lehtinen Liisa (LEL)
Leivo Veli-Pekka (LEV)
Loikkanen Pekka (LOP)
Mettala Krista (MEK)
Nissinen Markku (NIM)
Nurmi Kai (NUK)
Parkkari Anne (PAA)
Partanen Tanja (PAT)
Pietiläinen Anna (PIA)
Pitkänen Vesa (PIV)
Rautiainen Anna-Kaisa (RAA)
Reittu-Karppinen Tuula (RET)
Rimpiläinen Leena (RIL)
Rinta-Filppula Antti (RIA)
Romppanen Ritva (ROR)
Tamminen Ari (TAM)
Toivanen Jaana (TOJ)
Tuikka-Kyllönen Mari (TUM)
Vahla Sanna (VAS)
Vainio Anne (VAA)
Vesterinen Tuula (VET)

englanti, espanja
musiikki, kuoro
äidinkieli ja kirjallisuus
psykologia
äidinkieli ja kirjallisuus
äidinkieli ja kirjallisuus, draama
fysiikka, matematiikka
opinto-ohjaus; virkavapaalla
matematiikka
matematiikka, fysiikka, kemia
liikunta, terveystieto
historia, yhteiskuntaoppi, ev.lut. uskonto
historia, yhteiskuntaoppi, filosofia
liikunta, terveystieto
englanti
historia, yhteiskuntaoppi, elämäkatsomustieto
tietotekniikka, fysiikka, matematiikka
opinto-ohjaus
erityisopetus
opinto-ohjaaja
matematiikka, fysiikka
biologia, maantiede, psykologia
ortodoksinen uskonto
ruotsi, englanti
ruotsi, venäjä
matematiikka, kemia
orkesteri
kuvataide
matematiikka
äidinkieli ja kirjallisuus
biologia, maantiede
ruotsi, saksa

1.2. Kanslia

Kanslia sijaitsee B-siivessä. Toimistosihteerin Sirpa Haatajan puhelinnumero on 044 7970 822.

2. Aikatauluja

2.1 Työ- ja loma-ajat

Syyslukukausi: ti 9.8. – ke 21.12.2022

Syysloma: vko 42, 17. – 23.10.2022

Vapaapäivä ja itsenäisyyspäivä: ma 5. – ti 6.12.2022

Joululoma: to 22.12.2022 – su 8.1.2023

Kevätlukukausi: ma 9.1. – la 3.6.2023

Talviloma: vko 10, 6. – 12.3.2023

Pääsiäinen: pe 7. – ma 10.4.2023

Vappu: ma 1.5.2023

Helatorstai: to 18.5.2023

Syksyn ylioppilasjuhla: pe 2.12.2022

Kevään ylioppilasjuhla: la 3.6.2023

Jaksot

1. jakso ti 9.8. – ke 28.9.2022

2. jakso to 29.9. – pe 25.11.2022

3. jakso ma 28.11.2022 – pe 3.2.2023

4. jakso ma 6.2. – to 6.4.2023

5. jakso ma 11.4. – la 3.6.2023

2.2. Kiertotuntikaavio, päivittäinen työaika ja ruokailutauko sekä lukuvuosikalenteri

tunti	ma	ti	ke	to	pe
1. klo 8.00	1	7		2	6
2. klo 9.30	2	6	5	1	7
3. klo 11.00	4	3	7	4	3
4. klo 13.00	5	1	6	5	4
5. klo 14.30	8	2	3	8	8

Päivittäinen aikataulu:

1. tunti	klo 8.00 – 9.15
2. tunti	klo 9.30 – 10.45
<hr/>	
ruokailu A:	klo 10.45 – 11.30
3. tunti	klo 11.30 – 12.45
ruokailu B:	klo 11.15 – 11.45
3. tunti	klo 11.00 – 11.15 ja klo 11.45 – 12.45
ruokailu C:	klo 11.30 – 12.00
3. tunti	klo 11.00 – 11.30 ja klo 12.00 – 12.45
ruokailu D:	klo 11.45 – 12.15
3. tunti	klo 11.00 – 11.45 ja 12.15 – 12.45
ruokailu E:	klo 12.00–12.30
3. tunti	klo 11.00 – 12.00 ja klo 12.30 – 12.45
ruokailu F:	klo 12.15–12.45
3. tunti	klo 11.00 – 12.15
<hr/>	
4. tunti	klo 13.00 – 14.15
5. tunti	klo 14.30 – 15.45
<hr/>	

Ruokailuvuoroaikataulu on Wilman tiedotteissa ennen jakson alkamista.

Vuorikadun opiskelijaravintola on avoinna klo 10.30 - 12.30, koeviikon aikana klo 10.00 - 12.15.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulustelujen ja niihin ilmoittautumisen ajankohdat löydät lukion kotisivujen kalenterista. 5. periodin uusintakuulustelu pidetään elokuussa 2023. Tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin.

Uusintakuulusteluun on ilmoittauduttava kurssin opettajalle Wilmassa viimeistään ilmoittautumispäivänä. Ilmoittautuminen on sitova ja ilmoittautuessa on esitettävä peruste oikeudesta osallistua uusintakuulusteluun.

Kajaanin lukion lukuvuosikalenterista löytyvät koulun tapahtumien ajankohdat, koeviikkojen ajat, eri kiertotuntien koepäivät, arviointien antopäivät, uusintakoepäivät ja niihin ilmoittautumispäivät. Lukuvuosikalenteri löytyy koulun nettisivulta www.kajaaninlukio.fi.

3. Opiskelu lukiossa

22- ja 20-ryhmien opiskelijoiden lukiotunnit pyritään sijoittamaan kiertotunneille 3, 6 ja 7. 21-ryhmien lukiotunnit pyritään sijoittamaan kiertotunneille 1, 2 ja 4.

► Luokattomassa lukiossa ei ole pysyviä luokkia, vaan jokainen opiskelija kuuluu ohjausryhmään, jolla on oma ryhmänohjaaja. Kahden tutkinnon opiskelijoiden ryhmänohjaaja on Kainuun ammattiopiston ryhmänohjaaja ja lukiolla opiskelijoiden lähiohjaajana on lukion apulaisrehtori. Opiskelijan apuna ovat myös ammattiopiston ja lukion opinto-ohjaajat.

► Samassa opetusryhmässä (= jonkin oppiaineen kurssilla) voi olla eri vuositason opiskelijoita.

► Kouluvuosi jaetaan viiteen jaksoon, joissa jokaisessa opiskelijalla on erilainen työjärjestys. Jakson pituus on noin seitsemän viikkoa. Jakso päättyy koeviikkoon.

► Jokaisessa jaksossa suoritetaan eri oppiaineista erillisiä kursseja, joihin kuuluu noin 18–20 oppituntia. Oppitunnin pituus on 75 minuuttia. Kurssit voivat olla myös lyhyempiä (½ kurssia = 7–9 oppituntia).

► Kurssitarjotin on lukion tarjoamien kurssien valikko, josta kahden tutkinnon opiskelijoille on valmiiksi valittu opiskeltavat kurssit.

► Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa ylioppilastutkinto joko kerralla tai korkeintaan kolmelle peräkkäiselle kerralle hajautettuna.

Opiskelijalla itsellään on vastuu kurssien suorittamisesta suunnitellun aikataulun mukaan.

Opiskelu vaatii ammattitaitoa eli opiskelutekniikkaa. Siihen kuuluvat lukiossa ainakin seuraavat seikat:

- työrauhan ja viihtyisän ympäristön arvostaminen
- määrätietoisuus
- omaehtoisuus, itsenäisyys ja vastuullisuus
- älyllinen uteliaisuus, halu tietää ja osata.

Lukiossa käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Läksyjä on paljon, samoin kokeisiin luettavaa. Itsenäisen työn ja oman vastuun osuus kasvaa koko ajan. Kurssit ovat tiiviitä, ja niissä on edettävä nopeasti. Lukion käyminen voi sinusta ajoittain tuntua raskaalta. Tunnet, että et ehdi tehdä kaikkea kunnolla. Kokeiden arvosanat eivät mielestäsi osoita todellisia kykyjäsi: pystyisit parempaan, jos aika riittäisi ja jaksaisit enemmän.

Esimerkiksi seuraavia ohjeita noudattamalla voit ehkäistä stressiä ja parantaa opintomenestystäsi:

Vältä myöhästymistä ja aiheettomia poissaoloja.

Käytä oppitunnit tehokkaasti: kuuntele, tee muistiinpanoja, harjoittele, osallistu, väitä vastaan, kysy. Oppikirja on vain opiskelusi runko. Käytä muitakin tietolähteitä.

Tee kotitehtävät joka päivä. Vältä ulkolukua, pyri ymmärtämään lukemasi. Opettele itsellesi sopivin mieleenpainamismenetelmä. Kotitehtävien päivittäinen tekeminen on parasta kokeisiin ja koeviikkoon valmistautumista.

Suunnittele kotityöskentelylläsi, muille tehtävillesi ja vapaa-ajallesi lukujärjestyksen tapainen aikataulu. Noudata sitä. Siten ehdit paitsi opiskella, myös virkistäytyä, levätä, harrastaa, ulkoilla ja seurustella läheistesi kanssa.

Osallistu tarvittaessa tukiopetukseen.

Huolehdi terveydestäsi. Fyysinen kunto luo terveytesi ja opiskelusi perustan.

Ota aina epäselvyyksien tai vaikeuksien ilmetessä yhteys aineen/kurssin opettajaan, apulaisrehtoriin, omaan opinto-ohjaajaan tai ryhmänohjaajaan. He auttavat ja opastavat Sinua mielellään.

Mikään ei silti merkitse lukio-opiskelullesi niin paljon kuin koko opiskelijajoukon myönteinen ja aktiivinen henki. Sopu, toisen auttaminen, työrauha ja toisen mielipiteen kunnioittaminen sekä hauskan pitäminen luovat kouluun ja ryhmään niiden oikean hengen.

4. Opiskeltavat lukiokurssit kahden tutkinnon opinnoissa

	1. jakso	kt	2. jakso	kt	3. jakso	kt	4. jakso	kt	5. jakso	kt
2-tutkinnon opiskelijat	EI OPETUSTA		ENA1+ENA2	3	PS01	3	ÄI2+ÄI3	3	ÄI04	3
RYHMÄ 22			MAY1	6	YH1	6	PS02	6	ENA03	6
			ÄI01	7	ENA1+ENA2	7	MAB02	7	MAB03	7
			MAA02	1	FY01+FY02	3	MAA03+MAA04	2	MAA04	1
					MAA2+MAA3	5	FY03	6	FY04	5
					BI01	5	BI2+BI3	1		
2-tutkinnon opiskelijat	<u>ENA04</u>	1	<u>PS03</u>	1	<u>ÄI06+ÄI7</u>	1	<u>MAB06+MAB07</u>	1		
RYHMÄ 21	<u>MAB04</u>	2	<u>YH03</u>	2	<u>MAB05</u>	2	<u>PS04</u>	2		
	<u>YH02</u>	4	<u>ÄI05</u>	4	<u>YH04</u>	4	<u>ENA05</u>	4		
	<u>MAA05</u>	5	<u>MAA09+MAA6</u>	5	<u>MAA06</u>	3	<u>MAA07</u>	2	<u>FY07</u>	1
			<u>FY05</u>	1	<u>FY06</u>	7	<u>BI04</u>	3	<u>MAA08</u>	2
					<u>BI05</u>					
2-tutkinnon opiskelijat	<u>MAB10</u>	3	<u>PS05</u>	3	<u>ÄI09</u>	3				
RYHMÄ 20	<u>YH05</u>	6	<u>ENA07</u>	6	<u>ENA12</u>	6				
	<u>ENA06</u>	7	<u>ÄI06</u>	7	<u>PS06</u>	7				
	<u>MAA10</u>	3	<u>FY07</u>	5	<u>MAA17</u>	5				
					<u>FY10</u>	1				

Opetussuunnitelma

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS, suomi äidinkielenä

Pakolliset kurssit

- ÄI01 Tekstit ja vuorovaikutus
- ÄI02 Kieli, kulttuuri ja identiteetti
- ÄI03 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
- ÄI04 Tekstit ja vaikuttaminen
- ÄI05 Teksti ja konteksti
- ÄI06 Nykykulttuuri ja kertomukset

Syventävät kurssit

- ÄI09 Lukutaitojen syventäminen

A1-KIELI, ENGLANTI

A1-kielen pakolliset kurssit

- ENA01 Englannin kieli ja maailmani
- ENA02 Ihminen verkostoissa
- ENA03 Kulttuuri-ilmiöitä
- ENA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- ENA05 Tiede ja tulevaisuus
- ENA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo

A1-kielen syventävät kurssit

- ENA07 Kestävä elämäntapa
- ENA12 Abien preppauskurssi

LYHYT MATEMATIIKKA

Pakolliset kurssit

- MAB01(MAY01) Luvut ja lukujonot
- MAB02 Lausekkeet ja yhtälöt
- MAB03 Geometria
- MAB04 Matemaattisia malleja
- MAB05 Tilastot ja todennäköisyys
- MAB06 Talousmatematiikka

Soveltavat kurssit

- MAB10 Lyhyen matematiikan kertauskurssi

PITKÄ MATEMATIIKKA

Pakolliset kurssit

- MAA01(MAY01) Luvut ja lukujonot
- MAA02 Polynomifunktiot ja -yhtälöt
- MAA03 Geometria
- MAA04 Vektorit
- MAA05 Analyttinen geometria
- MAA06 Derivaatta
- MAA07 Trigonometriset funktiot
- MAA08 Juuri- ja logaritmifunktiot
- MAA09 Integraalilaskenta
- MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Soveltavat kurssit

- MAA17 Pitkän matematiikan kertauskurssi

BIOLOGIA (Luonnonvara-ala)

Pakolliset kurssit

- BI01 Elämä ja evoluutio
- BI02 Ekologia ja ympäristö

Syventävät kurssit

- BI03 Solu ja perinnöllisyys
- BI04 Ihmisen biologia
- BI05 Biologian sovellukset

Soveltavat kurssit

- BI06 Biologian kertauskurssi (½ kurssia)

FYSIIKKA (Tekniikan ja liikenteen ala)

Pakollinen kurssi

- FY01 Fysiikka luonnontieteinä

Syventävät kurssit

- FY02 Lämpö
- FY03 Sähkö
- FY04 Voima ja liike
- FY05 Jaksollinen liike ja aallot
- FY06 Sähkömagnetismi
- FY07 Aine ja säteily

Soveltavat kurssit

- FY10 Fysiikan kertauskurssi

PSYKOLOGIA

Pakollinen kurssi

- PS01 Psykkinen toiminta ja oppiminen

Syventävät kurssit

- PS02 Kehittyvä ihminen
- PS03 Tietoa käsittelevä ihminen
- PS04 Tunteet, psykkinen hyvinvointi ja mielenterveys
- PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Soveltavat kurssit

- PS06 Psykologian kertauskurssi (½ kurssia)

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset kurssit

- YH01 Suomalainen yhteiskunta
- YH02 Taloustieto
- YH03 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Syventävät kurssit

- YH04 Kansalaisen lakitieto

Soveltavat kurssit

- YH05 Yhteiskuntaopin kertauskurssi (½ kurssia)

5. Arviointi

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle sekä huoltajalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukion aikana että lukio-opiskelun päättyessä. Arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteidensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen.

5.1. Kurssin arviointi

Kunkin kurssin arviointiperusteet yleisten arviointiperusteiden lisäksi selvitetään opiskelijalle kurssin alussa. Samalla niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa.

Jokainen kurssi arvioidaan itsenäisesti muista saman aineen kursseista riippumatta. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksyty arvosana.

Kurssin arviointi voi perustua kirjallisiin kokeisiin, opiskelijoiden tuotoksiin ja suullisiin näyttöihin sekä opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin että opiskelijoiden itsearviointiin. Kurssi voidaan arvioida ennalta sovitussa tapauksissa myös ilman koetta.

Kurssin arviointia varten opiskelijan tulee palauttaa kaikki kurssin arviointiin kuuluvat tuotokset pääsääntöisesti kurssijaksos aikana, mutta erityisestä syystä viimeistään seuraavassa jaksossa. Arviointi suoritetaan vasta, kun arvioinnin edellytykset täyttyvät.

Arvioinnin perustaksi on oltava riittävästi näyttöjä opiskelijan oppimisesta ja osaamisesta. Myös arvosana neljä (4) edellyttää, että arvioinnin edellytykset täyttyvät. Jos opiskelija ei ole palauttanut vaadittuja suorituksia säädettyssä ajassa, kurssi voidaan arvioida, mikäli arvioinnin edellytykset täyttyvät. Puuttuvat suoritukset alentavat kuitenkin kurssiarvosanaa.

Jos opiskelijalla on poissaoloja, opettaja voi määrätä hänelle lisätehtäviä poissaolojen korvaamiseksi. Opettaja voi poissaolojen vuoksi jättää kurssin arvioimatta. Arvioimatta jättämisen uhasta tulee opiskelijaa varoittaa etukäteen.

Mikäli poissaolot jatkuvat, opiskelija joutuu keskeyttämään kurssin ja hän menettää oikeuden osallistua kurssikokeeseen. Kurssin jatkaminen on mahdollista vain, mikäli opiskelija voi esittää luotettavasti erityisen painavat poissaolon syyt opettajalle. Tällainen syy voi olla esim. pitkäaikainen sairaus.

Opiskelijan itse keskeyttämää kurssia tai poissaolojen vuoksi keskeytettyä kurssia ei voida arvioida. Keskeytettyä kurssia ei voi täydentää, vaan se on opiskeltava uudelleen.

Diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet, kuten lukemis- ja kirjoittamishäiriö, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, on otettava huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelijan kurssiarvosanaa.

Opiskelijan tiedot ja taidot arvioi asianomaisen kurssin opettaja

- ▶ numeroin (4 – 10)
- ▶ käyttämällä suoritusmerkintää (S = suoritettu, H = hylätty, K = keskeytetty) tai
- ▶ sanallista arviointia tai kurssitodistusta.

Kurssin keskeytystä (K) ja koulukohtaisten soveltavien kurssien hylättyjä arvosanoja (H / 4) ei lasketa opiskelijan kokonaiskurssimäärään.

Myös opiskelijan muussa oppilaitoksessa suorittamat opinnot tai muutoin hankittu osaaminen voidaan hakemuksesta hyväksyä lukion kurssin suoritukseksi. Tarvittaessa osaaminen on

osoitettava. Opiskelijalla on oikeus saada etukäteen tietoonsa päätös kurssin hyväksymisestä lukio-opinnoiksi ja tällöin noudatettavista arviointiperusteista.

Mikäli opiskelija jättää kurssikokeessa vastauksena tyhjän paperin, tulee kurssista automaattisesti keskeyttämismerkintä (K), eikä kurssikoetta voi suorittaa uudelleen uusintakoepäivänä. Saadaksesen kurssiarvosanan kyseisestä kurssista tulee opiskelijan osallistua kurssille uudelleen.

6. Opiskeluohjeita

6.1. Läsnäolo oppitunneilla

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. (Lukiolaki 714/2018 30 §)

Myöhästymisten ja poissaolojen seuraamisen tärkein tavoite on tukea opiskelijan lukionkäyntiä. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista läsnäoloa. Ajoissa oppitunneille saapuminen ja säännöllinen koulunkäynti osoittavat vastuuntuntoista asennetta opiskeluun.

Mikäli opiskelijalla on oppitunnilta myöhästymiseensä pätevä syy, hän voi mennä tunnille myöhästyneenä opetusta häiritsemättä ja ilmoittaa syyn opettajalle oppitunnin päätyttyä. Opettajalla on oikeus olla päästämättä myöhässä olevaa opiskelijaa luokkaan esim. kielten kuuntelun tai esitysten aikana.

Sairauden vuoksi opiskelijalla on lupa olla poissa. Poissaolon syytä on aina annettava selvitys lukion Wilmassa. Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltaja varmentaa selvityksen. Poissaolot vaikuttavat opiskelijan jatkuvan näytön arviointiin. Poissaolojen perusteella opettaja voi jättää kurssin arvioimatta.

Opiskelijan velvollisuus on selvittää poissaoloaikana kertyneet koulutehtävät pääsääntöisesti opiskelutovereiltaan välittömästi poissaolon jälkeen.

Jos opiskelija on oppituntien aikana koulun edustustehtävissä tai muissa koulun määräämissä tehtävissä, on hänen sovittava asiasta etukäteen kurssin opettajan kanssa.

Lukiolaki määrää, että poissaoloon lukiosta tulee pyytää lupa.

Opiskelija/huoltaja voi pätevän syyn nojalla anoa etukäteen lupaa koulusta poissa olemiseen

- ▶ yksittäiseksi oppitunniksi ao. opettajalta
- ▶ enintään kolmeksi (1-3) päiväksi ryhmänohjaajalta
- ▶ yli kolmeksi päiväksi rehtorilta tai apulaisrehtorilta.

Lupa useiden päivien **poissaoloon** ratkaistaan opintomenestyksen perusteella ja se **on aina haettava hyvissä ajoin ennen poissaoloa.**

6.2. Tukiopetus

Tukiopetuksella autetaan opiskelijaa tilapäisissä vaikeuksissa (esim. jos sairauspoissaolo on aiheuttanut opiskelussa vaikeuksia). Tukiopetusta annetaan joko opiskelijan pyynnöstä tai opettajan esityksestä.

6.3. Koeviikko

Jokaisen jakson lopussa on koeviikko, jolloin on kokeet opiskelluista kursseista. Koeviikon pituus on 7 koulupäivää. Kiertotuntien koepäivät ilmoitetaan lukuvuoden alussa tapahtumakalenterissa.

Koepäivänä kertaustuokio, koe ja kokeen palautetuokio järjestetään klo 8-13. Opettaja ilmoittaa koepäivän tarkemman aikataulun. Kokeesta voi poistua aikaisintaan tunnin kuluttua. Niissä oppiaineissa ja kursseissa, joissa ei ole koetta, pidetään koepäivänä oppitunnit 2 x 75 minuuttia. Opettaja palauttaa kokeet arvioinnin valmistuttua joko sähköisesti tai paperisena. Kurssin arviointi näkyy Wilmassa seuraavan jakson alkupuolella kalenterissa ilmoitettuna päivänä. Kaksoistutkintolaiset voivat hakea paperiset kurssikokeet kurssin opettajalta opettajan ilmoittamana ajankohtana tai sen jälkeen apulaisrehtorilta.

Erityisen tuen tarpeesta riippuen opiskelijan on mahdollista saada kokeessa mm. lisäaikaa, osittain tai kokonaan muu kuin kirjallinen koenäyttö, käyttää teknisiä apuvälineitä ja avustajaa. Järjestelyt ovat vähintään samat kuin mitä ylioppilaskirjoituksissa on mahdollista.

Kokeiden säilyttäminen:

Opiskelijan on säilytettävä kokeet tallessa koko lukioajan.

6.4. Poissaolo kurssikokeesta

Jos opiskelija sairauden tai muun pakottavan syyn takia joutuu olemaan pois kurssikokeesta, opiskelijan velvollisuus on ottaa yhteyttä välittömästi kyseisen aineen opettajaan ja sopia koejärjestelyistä.

Loman tai harrastusten takia koeviikolla kokeesta poissaoleville ei järjestetä ylimääräistä koetta.

Kokeesta poissaolon selvittämiseen tarvitaan lääkärin tai terveydenhoitajan todistus tai huoltajien antama kirjallinen selvitys, joka vaaditaan myös 18 vuotta täyttäneeltä.

6.5. Hylätyn arvosanan korottaminen

Opiskelijalla on oikeus osallistua uusintakuulusteluun, jos hän on saanut jaksoarvioinnin kurssiarvosanaksi 4 (= hylätty).

Jos opiskelija saa oppiaineen kurssista hylätyn arvosanan, suositellaan kurssin uudelleen käymistä.

Opiskelija voi yrittää hylätyn kurssiarvosanan korottamista yhdessä uusintakuulustelussa kahden seuraavan uusintakuulustelukerran aikana. Uusintakuulusteluja järjestetään lukuvuoden aikana viisi kertaa. Uusintakuulustelujen päivämäärät, ajat ja paikat ilmoitetaan kalenterissa.

Uusintakokeeseen ilmoittautuminen:

Lähetä kurssin opettajalle viesti Wilmassa kalenterissa ilmoitettuun päivään mennessä. Otsikoi viesti seuraavasti: Uusintakoe, uusintakokeen päivä, kurssikoodi.

Opettajan ei tarvitse hyväksyä myöhässä lähetettyjä ilmoittautumisia.

Ilmoittautuminen on sitova ja merkitsee uusintamahdollisuuden käyttämistä, vaikka opiskelija ei saapuisikaan uusintakokeeseen. Jos opiskelija pystyy esittämään hyväksyttävän syyn, esimerkiksi lääkärintodistuksella, uusintamahdollisuus säilyy.

Jos uusintakokein hylätään, on kyseinen kurssi suoritettava kokonaan uudelleen opetukseen osallistumalla, mikäli kurssista halutaan hyväksytty suoritus.

Yhdellä uusintakokekerralla voi uusia korkeintaan kahden kurssin koetta.

6.6. Hyväksytyn arvosanan korottaminen

Hyväksytyn arvosanan korottaminen on mahdollista osallistumalla uudelleen kurssin opetukseen tai suorittamalla kurssi itsenäisesti tai osallistumalla kerran lukuvuodessa järjestettävään

korotuskuulusteluun. Korotuskuulustelussa voi yrittää vain saman lukuvuoden aikana suoritettua yhden kurssin hyväksytyin arvosanan korotusta. Viimeisen jakson aikana suoritettua kurssin hyväksytyä arvosanaa voi kuitenkin korottaa seuraavan lukuvuoden korotuskuulustelussa. Kurssien suorituksista parempi arvosana jää voimaan.

6.7. Kurssin suorittaminen uudelleen

Opiskelija voi suorittaa sekä hylätyn että hyväksytyin kurssin uudelleen osallistumalla opetukseen, kun kurssi on tarjolla myöhemmin. Jos kurssille pyrkii enemmän opiskelijoita kuin on mahdollista ottaa, ensimmäistä kertaa kurssin aloittavat ovat etusijalla.

6.8. Opiskeluvälineet ja sähköisten yhteyksien käyttö

Lukio-opetus on maksutonta, mutta muut opiskeluun liittyvät hankinnat opiskelijat kustantavat itse. Suurin menoerä on tietokone ja oppikirjat. Muita opiskeluvälinehankintoja ovat muun muassa muistiinpanovälineet, laskin, materiaalikulut ja ylioppilastutkinnon maksut.

Opiskelija tarvitsee opintojensa aikana ja ylioppilaskirjoituksissa tietokonetta. Opiskelija käyttää opinnoissaan ja ylioppilaskirjoituksissa ensisijaisesti omaa konettaan. Tarve koulun koneen käyttämiselle on ilmoitettava erikseen. Tietokoneen ei tarvitse olla uusi. Opiskelua varten käy kannettava tietokone, joka soveltuu kirjoittamiseen ja jonka voi yhdistää lukion langattomaan verkkoon. Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeita sähköisiin ylioppilaskokeisiin soveltuvasta tietokoneesta on osoitteessa <https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/abitti-yhteensopivat-tietokoneet/>.

Kajaanin lukiolla on käytössä www-liittymä Wilma, jota käyttävät opiskelijat, opettajat, huoltajat ja muu henkilökunta. Wilman kautta merkitään arvosanoja, valitaan opintoja, annetaan palautetta, syötetään poissaoloja ja viestitään muiden kanssa.

Kajaanin lukion Wilmaan on linkki lukion internet-sivulta. Wilmaan kirjaututaan omilla tunnuksilla. Kirjautumisen jälkeen avautuu jokaiselle oma etusivu, jonka yläreunassa on pikalinkit eri toimintoihin. Lisäksi etusivulla näkyvät lukemattomat viestit, ajankohtaiset tiedotteet sekä kurssit, joita opiskelet kyseissä jaksossa. Oikeassa reunassa on kyseisen päivän työjärjestys, jota klikkaamalla avautuu kuluvan viikon työjärjestys.

Wilman **toiminnot**:

- ▶ Etusivulla on lista kuluvan jakson kurseista sekä niiden viimeisimmät kotitehtävät, mikäli opettaja on ne Wilmaan merkinnyt.
- ▶ Viestit-osiossa voit lähettää viestejä opettajille samaan tapaan kuin sähköpostissa.
- ▶ Työjärjestys-osiossa näet työjärjestyksesi jaksoittain.
- ▶ Kokeet-osiossa on lista niistä tulevista kokeista, jotka opettajat ovat merkinneet Wilmaan. Opettaja on voinut merkitä sinne myös koealueen sekä mahdolliset lisätiedot. Etusivulla näkyvät myös seuraavan 10 päivän aikana olevat kokeet, jotka on merkitty Wilmaan.
- ▶ Suoritukset-osioista näet kurssien arvosanat.
- ▶ Poissaolot-osiossa näet selvittämättömät poissaolosi. Välilehdellä *Tarkastele poissaoloja* näet yhteenvedon siihen asti kertyneistä poissaoloistasi jaksoittain.
- ▶ Kurssitarjotin-osiossa voit tarkastella kurssivalintojasi.
- ▶ Tiedotteet-sivulla on tärkeitä, opiskeluun liittyviä tiedotteita. **Huomaa, että uusista tiedotteista ei tule ilmoitusta kuten viesteistä, jos käytät Wilman älypuhelinsovellusta.** Käy siis katsomassa tiedotteet säännöllisesti myös puhelimitse.

► Opettajat-kohdasta näet opettajaluettelon ja koulun muun henkilökunnan. Nimeä klikkaamalla avautuu kyseisen opettajan työjärjestys ja kirjekuoren kuvaa klikkaamalla voit lähettää opettajalle viestin.

► Lomakkeet- kohdasta löydät mm. oman yo-tutkintosuunnitelmasi.

Opintojen sujumisen kannalta on erittäin tärkeää, että opiskelija seuraa päivittäin oman Wilma-sivustonsa tietoja.

6.9. Vilppi

Mikäli opiskelija syyllistyy kurssisuoritukseen liittyvässä kokeessa vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen tai avustaa siinä, hän saa lukiolain mukaan rehtorilta kirjallisen varoituksen. Lisäksi hänen kurssisuorituksensa keskeytyy ja hän joutuu käymään kyseisen kurssin uudelleen.

Samoin menetellään, jos jokin kurssiin liittyvä, arvioitava ja kurssiarvosanaan vaikuttava suoritus osoittautuu plagiaatiksi.

Plagioinnilla tarkoitetaan toisen henkilön ideoiden, tietojen, kielen tai kirjoituksen käyttöä silloin, kun se tehdään ilman alkuperäisen lähteen asianmukaista ilmoittamista. Plagiaatti on siis kirjallinen tai taiteellinen varkaus, sellaiseen perustuva teos tai sen osa (*Suomen kielen perussanakirja*).

6.10. Yhteydenotto opettajiin

Opettajat ovat tavoitettavissa työhuoneistaan. Heihin voi olla yhteydessä Wilman kautta. Viestejä/tehtäväpalautuksia yms. voi jättää opettajainhuonetta vastapäätä oleviin postilokeroihin.

6.11. Tiedottaminen opiskelijoille

Opiskelijoita koskevat tärkeät ajankohtaiset tiedotteet löytyvät lukion Wilman tiedotteista.

7. Ylioppilastutkinto

7.1. Ylioppilastutkinto

Lukio päättyy ylioppilastutkintoon, joka järjestetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tutkinto voidaan suorittaa yhdellä kerralla, joko keväällä tai syksyllä, tai hajautetusti korkeintaan kolmena peräkkäisenä suorituskertana. Mikäli tutkintoa ei ole suoritettu mainitussa ajassa, tutkinto on kokonaisuudessaan uusittava.

Osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon on ammatillisen tutkinnon perusteella, jos ammatillinen tutkinto on edellyttänyt vähintään kahden ja puolen vuoden opintoja. Ammatillista tutkintoa suorittava henkilö voi osallistua ylioppilastutkintoon opintojen ollessa vielä kesken. Opiskelija voi osallistua tutkintoon aikaisintaan suoritettuaan vähintään 90 osaamispistettä vastaavan osaamisen. (Laki ylioppilastutkinnon järjestämisestä 672/2005, 4 a §)

Tutkinnon rakenne

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä (4) koetta niiden kokelaiden kohdalla, jotka aloittavat tutkinnon suorittamisen ennen kevättä 2022:

► kaikille pakollisena kokeena

äidinkieli ja kirjallisuus

► kolme muuta pakollista koetta valitaan ryhmästä

toinen kotimainen kieli

vieras kieli

matematiikka

reaaliaineissa järjestettävä koe

► ylimääräisenä yksi tai useampia kokeita

matematiikka tai

reaaliaineissa järjestettävä koe

vieras kieli/kielet

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason mukaiset kokeet. Kokelas saa valita, kumpaan kokeeseen hän osallistuu. Vähintään yhdessä pakollisessa oppiaineessa tulee suorittaa vaativampi (pitkän oppimäärän) koe.

Hylätyn pakollisen kokeen uusija voi suorittaa uusinnassa toisen tason kokeen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkinnon pakollisiin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa, jos tutkinnon suorittaminen on kesken.

Keväällä 2022 ylioppilastutkinnon aloittavat (lukio-opintonsa syksyllä 2020 tai myöhemmin aloittaneet):

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään viisi (5) koetta:

► kaikille pakollisena kokeena

äidinkieli ja kirjallisuus

► kolme muuta koetta valitaan ryhmästä

toinen kotimainen kieli

vieras kieli

matematiikka

reaaliaineissa järjestettävä koe

► viidennen kokeen kokelas valitsee itse

Vähintään yhdessä oppiaineessa tulee suorittaa vaativampi, pitkän oppimäärän koe.

Ilmoittautuminen ja koemaksut

Ylioppilastutkintoon ilmoittaudutaan kirjallisesti kansliaan. Ylioppilastutkinto on opiskelijalle maksullinen. Opiskelijan on suoritettava ns. perusmaksu ja kustakin kokeesta erillinen koemaksunsa.

Ylioppilastutkintolautakunta vahvistaa tutkintomaksut vuosittain. Oppivelvollisuuden piirissä olevalle opiskelijalle viisi ensimmäistä yo-koetta ovat maksuttomia.

Vieraskieliset kokelaat

Jos kokelaan äidinkieli on muu kuin suomi (väestörekisteritieto), kokelaalla on mahdollisuus osallistua suomi toisena kielenä -kokeeseen äidinkielen kokeen sijaan.

Erityisjärjestelyt ylioppilaskokeessa

Jos opiskelija on lukioaikanaan tarvinnut erityisjärjestelyjä kokeissa jonkin sairauden (esim. mielenterveyshäiriöt), vamman (esim. kuulo- tai näkövamma) tai luku- ja kirjoitushäiriön takia, hänellä on mahdollisuus hakea erityisjärjestelyjä myös ylioppilastutkinnon kokeisiin ylioppilastutkintolautakunnalta. Erityisjärjestelyjä ovat mm. pidennetty koeaika, isokirjaimiset tehtävät, vapautus kuullunymmärtämiskokeesta ja teknisen avustajan käyttäminen.

Erityisjärjestelyjä tulee hakea hyvissä ajoin ennen kirjoituksiin ilmoittautumista. Mikäli tarvittavat erityisjärjestelyt, keskustele opettajasi kanssa ja ota yhteys rehtoriin jo lukio-opintojen alussa.

Ylioppilaskokeiden arvostelu

Kokeet tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukion asianomaisen aineen opettaja ja lopullisesti ylioppilastutkintolautakunta.

Kokeista annettavat arvosanat ja niitä vastaavat pistemäärät ovat: laudatur (7), eximia cum laude approbatur (6), magna cum laude approbatur (5), cum laude approbatur (4), lubenter approbatur (3), approbatur (2) ja improbatur (0).

Jos kokelaan äidinkieli on muu kuin millä hän suorittaa tutkinnon tai, jos kokelaan koesuoritusta on heikentänyt jokin muu erityisen painava peruste, voi lautakunta ottaa tämän arvostelussa huomioon.

Hylätty pakollinen koe saadaan uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Jollei tutkintoa ole mainitussa ajassa suoritettu, tutkinto on kokonaisuudessaan uusittava.

Hyväksytty koe saadaan uusia niin monta kertaa kuin halutaan ilman aikarajoitusta. Tutkinnon suorittanut voi uusia hylättyä koetta rajoituksetta. Ylioppilastutkintoa voidaan myöhemmin myös täydentää.

Kokelaalle, joka on hyväksytysti suorittanut pakolliset kokeet ja jolle annetaan lukion päättötodistus, annetaan ylioppilastutkintotodistus.

Tarkat eri oppiaineiden ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeet ja päivämäärätiedot löytyvät jaettavista oppaista.

Lisätietoja www.ylioppilastutkinto.fi.

7.2. Oppiaineen päättöarvosanan korotustentit

Opiskelijalle annetaan mahdollisuus ennen päättötodistuksen antamista osallistua oppiaineen päättöarvosanan korotustenttiin. Mikäli opiskelija osoittaa tässä kuulustelussa suurempaa kypsyä ja oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvioinnissa määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, korotetaan arvosanaa. Mitä paremmasta arvosanasta on kysymys, sitä selkeämpi näyttö osaamisesta on annettava, jotta arvosana nousisi.

7.3. Ylioppilaskirjoituksiin liittyvät informaatiotilaisuudet pidetään seuraavasti:

- syksyn 2022 kirjoitukset: to 25.8.2022 klo 14.30
- pakollinen boottauspiste syksyn yo-tutkintoon osallistuville: ma 29.8. – pe 2.9.2022
- kevään 2023 kirjoitukset: to 3.11.2022 klo 14.30 ja ma 16.1.2023 klo 14.30

- pakollinen boottauspiste kevään yo-tutkintoon osallistuville: ma 20.2. – pe 24.2.2023
- syksyn 2023 kirjoitukset: to 20.4.2023 klo 14.30

8. Järjestyssääntö

1. Järjestyssäännön tavoite

Järjestyssäännöillä edistetään Kajaanin lukion sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt ohjaavat koulutusta koskevan lainsäädännön nojalla järjestettyä ja Kajaanin lukion työsuunnitelman mukaista opetusta ja siihen liittyvää toimintaa. Järjestyssääntö koskee sekä nuorisoasteen että aikuislinjan lukiokoulutusta, ja se on osa toimintajärjestelmää. Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen johtokunta on vahvistanut järjestyssäännön 17.5.2018.

2. Järjestyssäännön voimassaolo ja noudattaminen

Opiskelijan on noudatettava lukion järjestyssääntöä sekä henkilökunnan antamia ohjeita ja määräyksiä.

Järjestyssääntö on voimassa koulutyöhön kuuluvassa opetuksessa, lukion tiloissa ja tilaisuuksissa, opinto-, kilpailu- ja esiintymismatkoilla, tutustumiskäynneillä, lukion ulkoalueilla sekä erikseen työsuunnitelmassa mainituissa koulun toimintaan liittyvissä olosuhteissa.

Opiskelijan on käyttäydyttävä moitteettomasti sekä turvattava ja edistettävä työrauhaa.

Kaikki kouluyhteisön jäsenet huolehtivat siitä, että koulurakennus, luokat ja ympäristö säilyvät turvallisina, siisteinä ja viihtyisinä. Jokainen noudattaa jätehuollosta annettuja ohjeita.

Opiskelijoiden on oltava oppitunnin alkaessa opetuspaikassa tehtävät tehtyinä ja tarvittavat välineet mukanaan. Oppitunneille ja kokeisiin saavutaan myöhästymättä.

3. Turvallisuus ja yleinen järjestys

Lukion tiloissa ja ulkoalueilla liikutaan rauhallisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen. Moottorijoneuvot ja polkupyörät pysäköidään vain niille varatuille paikoille. Äkillisen vaaratilanteen sattuessa on tärkeää, että poistumistiet ja kulkuväylät ovat esteettömiä.

Opiskelijan tulee käsitellä lukion omaisuutta huolellisesti. Opiskelijan on korvattava omaisuudelle tahallisesti tai tuottamuksellaan aiheuttamansa vahinko vahingonkorvauslain (412 / 74) mukaisesti.

Kaikkia turvallisuusmääräyksiä on ehdottomasti noudatettava.

Opiskelijan huolimattomuus ja tahallisuus voivat aiheuttaa sen, että vahingon sattuessa opiskelija ei ole oikeutettu saamaan korvauksia. Tapaturman havainneen opiskelijan on ilmoitettava siitä viipymättä jollekin henkilökuntaan kuuluvalla. Jokainen on velvollinen antamaan tarvittaessa ensiapua ja huolehtimaan loukkaantuneen kuljetuksesta päivystyspoliklinikalle.

Tietokonelaitteistot, -ohjelmistot ja langaton verkko ovat tärkeä osa opetusvälineistöä. Ohjelmistojen asennuksia sekä niiden muutoksia saa suorittaa vain tietohallinnon luvalla. Langattoman verkon käytössä tulee noudattaa tietohallinnon antamia ohjeita. Laitteistoissa havaituista toimintahäiriöistä on ilmoitettava henkilökunnan jäsenelle tai tietohallinnon tukeen.

Kajaanin lukion tiloissa on tallentava kameravalvontajärjestelmä.

4. Tupakointi, alkoholi, huumeet ja turvallisuutta vaarantavat esineet ja aineet

Tupakkatuotteiden hallussapito, tupakointi ja nuuskaaminen on kielletty lukion tiloissa, lukion ulkopuolella järjestetyissä koulun tilaisuuksissa sekä lukion ulkoalueilla ja sen välittömässä läheisyydessä.

Alkoholin, huumeiden ja huumaavasti vaikuttavien aineiden hallussapito ja käyttäminen sekä niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen lukion alueella ja sen tilaisuuksissa on kielletty. Huumeiden hallussapidosta ja käyttämisestä ilmoitetaan aina poliisiviranomaiselle.

Rehtorilla tai opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana niin oppilaitosalueella kuin työsuunnitelman mukaisissa oppilaitosalueen ulkopuolisissa tapahtumissa tarkastaa opiskelijat tavarat ja ottaa haltuunsa opiskelijalta kielletty esine tai aine siten, kuin lukiolaissa säädetään. Laki säättää myös haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttamisesta ja hävittämisestä sekä haltuunoton ja tarkastamisen kirjaamisesta.

5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Jokainen Kajaanin lukion opiskelija ja henkilökunnan jäsen on sitoutunut käyttäytymään tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vaatimusten mukaisesti. Syrjintä, häirintä ja epäasiallinen käyttäytyminen on kielletty. Jokaisella koulu yhteisön jäsenellä on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, ja jokainen on tasavertainen riippumatta sukupuolesta, kielellisestä tai kulttuurisesta asemasta. Epäasiallisesta käytöksestä tulee ilmoittaa rehtorille tai henkilökunnan jäsenelle.

6. Sitoumus

Opiskelija allekirjoittaa lukioon tultuaan sitoumuksen järjestyssääntöjen noudattamisesta.

7. Rangaistukset

Toistuvista laiminlyönneistä ja rikkomuksista seuraa:

- opiskelijan puhuttelu
- häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai lukion järjestämästä tilaisuudesta
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen
- rikosoikeudellisissa tilanteissa ilmoitus poliisiviranomaiselle.

Kajaanin lukion järjestyssäännöt pohjautuvat Kajaanin kaupungin yleiseen järjestyssääntöön sekä kulloinkin voimassaolevaan lainsäädäntöön.

9. Kajaanin lukion oppimateriaalit lv. 2022–2023

Kajaanin lukiossa käytettävien oppimateriaalien luettelo löytyy lukion internetsivulta www.kajaaninlukio.fi kohdasta Ajankohtaista sekä Opiskelijalle – Opinto-opas – Oppimateriaalit lukuvuosi 2022-2023.